

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektoujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Stredná priemyselná škola strojnícka, Komenského 2, Košice
4. Názov projektu	Rozvíjanie gramotnosti – v praxi cesta k úspešnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	NFP312010AGT4
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	03.09.2021
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	miestnosť 32
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	PhDr. Gabriela Tarnóciová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	http://priemyslovka.sk/pedagogicke-kluby/

11. Manažérské zhrnutie:

Čítanie s porozumením – téma, ktorá sa dotýka každého predmetu, nevyhnutná zručnosť, ktorá podmieňuje školskú úspešnosť žiaka viac ako ktorákoľvek iná. Spolu s ňou sú dôležité kritické čítanie a kritické myslenie. V praxi existujú mnohé využiteľné metódy, ktoré z kritického myslenia vychádzajú, jednou z nich je aj metóda INSERT.

Kľúčové slová:

textová značka, čítanie, text, porozumenie textu

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Metóda INSERT - z anglického Interactive Noting System off Effective Reading and Thinking alebo po našom Interaktívny poznámkový systém pre efektívne čítanie a učenie sa. Žiak si v priebehu čítania pomocou symbolov vyjadruje svoj vzťah k informáciám. V texte vyznačuje známe, nové, rozporuplné a nejasné informácie.

- ☐ informáciu pozná, rozumie tomu, vie to,
- ? informáciu nerozumie, potrebuje to vysvetliť, potrebuje sa na to opýtať,
- + informácia je prínosná, alebo súhlasí s tým, čo číta,
- – informáciu nerozumie, chce sa dozvedieť viac
- ! informácia ho zaujala, prekvapila, chce myšlienku zdôrazniť

Pri čítaní a zapisovaní značiek nie je potrebné označiť každú informáciu, ktorú si žiak prečíta. Ide o to, aby značky pomohli pri študovaní a nie, aby sa musel prechádzať znova celý text. V niektorých textoch tak žiak môže mať značiek viac v jednom odseku, v inom menej.

Aby mali tieto značky význam, je potrebné sa k nim po prečítaní celého textu vrátiť, prípadne si tieto informácie vypísat, pokojne aj do prehľadnej tabuľky, ktorú môže vypĺňať individuálne alebo spoločne v triede. Takto žiak ale aj učiteľ získá jasný obraz toho, čo je zrozumiteľné a čo nie. Potom je potrebné s „označovanými“ slovami alebo myšlienkami d'alej pracovať:

- Prechádzame slovami alebo myšlienkami, ktorým žiaci nerozumejú necháme žiakov, aby si ich navzájom vysvetlili. Učiteľ je moderátorom tejto diskusie, vysvetluje iba v krajnom prípade, keď už všetky žiacke možnosti zlyhali.
- Môžeme vybrať podľa toho, čo sme s textom sledovali, aký sme mali pri jeho zadaní cieľ:
  - ak nám ide o povzbudenie triedy, zlepšenie triednej klímy, pýtame sa na značky „☐“ a vyslovíme uznanie a pochvalu,
  - ak nám ide o rozvoj schopnosti kriticky čítať, pýtame sa na značku „–“ a zisťujeme, na ktorých miestach sa žiaci vymedzujú voči textu,
  - ak nám ide o posilnenie argumentačných schopností, pýtame sa na značky „+“ a „–“ a chceme od žiakov počuť argumenty, prečo s textom súhlasia a prečo nie,
  - ak chceme zdôrazniť to, čo považujú žiaci za dôležité, prípadne doplniť ďalšie zaujímavé faktky k textu, pýtame sa na značky „!“.

Žiaci môžu pracovať vo dvojiciach alebo vo väčších skupinách, či frontálne celá trieda. Dôležité ale je, aby v triede vládla atmosféra dôvery a každý žiak mal pocit, že sa môže bezpečne opýtať na čokoľvek, čomu nerozumie. Ide o to, objaviť, čomu žiaci nerozumejú a pomôcť im to správne pochopiť.

Použitím metódy INSERT sa žiaci naučia:

- triediť informácie
- rozhodovať sa, ktoré informácie sú pre nich dôležité a ktoré nie
- priradovať staré informácie k novým
- robiť nielen analýzu nových poznatkov, ale aj ich syntézu s už poznanými vedomosťami, integrovať ich
- získavať skúsenosti v tom, ako pristupovať k informáciám, spracovávať ich a zároveň

- si z nich privlastniť tie myšlienky, ktoré budú považovať pre seba za potrebné
- čítať text s porozumením
  - vyberať a pamätať si podstatné pojmy a kľúčové slová

Po ukončení samostatnej práce diskutujeme so žiakmi o tom, čo napísali. Pýtame sa, čo nové sa dozvedeli, čomu nerozumeli. Nerozumiteľný obsah môžu najprv vysvetliť žiaci, ktorí textu porozumeli, a až potom zhrnie základné pojmy učiteľ. Metódasa dá aplikovať pri definíciah aj výkladových textoch.

Po predstavení metódy INSERT členovia klubu v diskusii vyjadrili svoje skúsenosti. Väčšina členov má aspoň čiastočné skúsenosti s aplikáciou tejto metódy na vyučovacích hodinách. Ak vyučujúci pracujú s textom, zvyčajne si žiaci nerobia značky, ale po prečítaní diskutujú so žiakmi o neznámych alebo menej známych pojmoch.

Členovia zároveň skonštatovali, že prínos pedagogického klubu v tomto školskom roku je z hľadiska pandemickej situácie len ľažké hodnotiť. Aj napriek tomu sa pokúšali mnohé z diskutovaných tém aplikovať vo vyučovacom proces, aj počas dištančného vyučovania..

Posledná časť stretnutia pedagogického klubu bola venovaná téme nasledujúceho stretnutia, ktoré sa bude venovať čítaniu odborných textov, tabuľiek a grafov. Členovia si majú opäť pripraviť príklady zo svojej praxe prioritne zamerané na čitateľskú gramotnosť, ktoré sa im osvedčili a následne o nich diskutovať navzájom s ostatnými členmi.

13. Závery a odporúčania:

Jednoduchá metóda INSERT sa dá používať na všetkých predmetoch. Jej použitie zabezpečí, že žiak číta text aktívne a celý s plnou pozornosťou. Vedie k precíznej práci s textom, pomáha identifikovať slová alebo myšlienky, ktorým nerozumie. Čitateľ vedie s textom vnútorný dialóg, diskutuje s ním o tom, čo vie, čo nie, čo ho prekvapilo alebo zaujalo, preto je podľa možností, ktoré poskytujú rôzne predmety, vytvárať priestor na prácu s textami aj takouto formou.

Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Saskia Lengyelová
Dátum	03.09. 2021
Podpis	
Schválil (meno, priezvisko)	PhDr. Gabriela Tarnóciová
Dátum	03.09.2021
Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu